

Koonti

Toimenpide: Lempäälän lukioon perustetaan 1-2 tiettyjen teemojen/oppiaineiden opetusta painottavaa linjaa yleislinjan lisäksi.

Taustaa: Lukuvuoden 2023-24 aikana kunnan johdossa nousi esiin ajatus mahdollisesta opetuksen painottamisesta Lempäälän lukiossa. Asiasta tehtiin keväällä 2024 kysely lukion opiskelijoille, Lempäälän yläkoulujen opoille ja 9. luokan oppilaille sekä lukion henkilökunnalle. Vastausten perusteella mahdolliseen opetuksen painotukseen suhtauduttiin eri tavoin. Osa kannatti ajatusta, osa suhtautui asiaan neutraalisti ja osa ei pitänyt opetuksen painotusta tarpeellisena asiana. Kysyttäessä mahdollisia painotettavia oppiaineita eniten kannatusta sai ajatus luonnontieteen/ympäristötieteen sekä kuvataiteen painotuksesta. Vastausten perusteella päätettiin tehdä lukion opetuksen painottamiseen liittyvä esiselvitys lukuvuoden 2024-25 aikana. Lukiolla esiselvityksen toteutti eri oppiaineiden opettajista koostunut työryhmä rehtorin ohjeistamana.

<i>Talous</i>	<i>Opetuksen painotuslinja lisää taloudellisia tarpeita:</i> <i>- Suunnitteluvaiheessa opettajien lisätyön palkkakulut.</i> <i>- Toteutusvaiheessa mahdollisten lisäkurssien palkkakulut.</i> <i>Lempäälän lukiolla on jo hyviä koulukohtaisia kursseja, joiden pohjalle painotusta voi lähteä kehittämään. Lukiolla on myös useita toimivia yhteistyöverkostoja, jotka voivat olla pohjana uusien yhteistyömuotojen suunnittelulle ja luomiselle.</i>
<i>Henkilöstö</i>	<i>Opetuksen painotuslinja lisää niiden opettajien työmäärää, jotka suunnittelevat ja toteuttavat painotuslinjan opetuksen. Voi vaikuttaa välillisesti myös toisten opettajien työmäärään.</i>
<i>Strategia</i>	<i>Palvelujen kehittäminen</i> <i>Lasten ja nuorten valoisa tulevaisuus</i> <i>Hyvinvoinnin edistäminen</i> <i>Kestävän kehityksen näkökulma</i> <i>Vastuun kantaminen yhdessä</i> <i>Aktiivisuuteen rohkaiseminen</i>

<i>Muut</i>	<i>Opetuksen painotuslinja voi luoda mielikuvia hakijoiden ja huoltajien mielissä.</i> <i>Painotuslinjan mahdolliset positiiviset vaikutukset:</i> - <i>hyvät ja motivoituneet monipuolisesti lahjakkaat opiskelijat</i> - <i>opiskelumyönteinen ilmapiiri</i> - <i>opiskelijoiden itsetuntemuksen, -luottamuksen ja oman osaamisen arvostamisen lisääntyminen</i> - <i>yhdessä oppimisen ja tekemisen lisääntyminen</i> <i>Huolia:</i> - <i>vaikuttaako painotuslinja siihen, että joku ei halua hakea Lempäälän lukioon</i> - <i>vaikuttaako painotuslinja lempääläisen nuoren lukioon pääsyyn, jos opiskelupaikkoja varataan painotuslinjalle</i> - <i>menetetäänkö hyvä peruslukio, jossa laaja koulukohtaisten kurssien tarjonta</i> - <i>suunnitteluun ja toteutukseen tarvittavien resurssien saaminen</i> - <i>onko suunnitteluun tarpeeksi aikaa</i> - <i>erottuuko linja tarpeeksi yleislinjasta</i> - <i>houkutteleeko painotuslinja opiskelijoita</i>
--------------------	---

Koulukohtainen opintotarjonta eri oppiaineissa ja niiden toteutuminen 2022-23 lähtien.

Oppiaine	Kurssi	2022-23	2023-24	2024-25
Taito- ja taide				
Liikunta	LI06 palloilu	1	2	1
	LI07 mailapelit	-	1	1
	LI08 tanssi	3	3	3
	LI09	1	-	-
Kuvataide	KU05 maalaus	1	1	1
	KU06 piirust.		1	1
	KU08 keramii.	1	1	1
	KU09 valokuva	1	1	-
	KU11 retki	1	1	-
	(KU07 taidegraf. ja KU10 taidehistoria ei tarjolla 22-24)			
Musiikki		On tarjottu koko skaalalla MU10 asti, mutta toteutuneet vain pakolliset. Suorituksia on kirjoitettu esiintyjille (bändi) ja valo- ja ääniteknikoille	Tarjottu suppealla skaalalla ja vain pakolliset toteutuneet. Suorituksia on kirjoitettu esiintyjille (bändi) ja valo- ja ääniteknikoille	Tarjottu suppealla skaalalla ja vain pakolliset toteutuneet.
Oppiaine	Kurssi	2022-23	2023-24	2024-25

Kielet				
Englanti	ENA09 abi	5	5	4
	ENA10 kielioppi	2	3	2
	ENA11 media	-	-	-
	ENA12 tuki	1	1	1
Ruotsi	RUB108 tuki	1	1	1
	RUB109 tala o.	1	-	-
	RUB110 abi	1	1	2
	RUB111 pohj.	1	1	1
Äidinkieli	ÄI12 kielenhuolto	3	3	3
	ÄI13 kirj.	3	3	3
	ÄI14 luk.	2	2	1
	ÄI15 elok.	1	1	1
Oppiaine	Kurssi	2022-23	2023-24	2024-25
Science				
Kemia	kertaus	1	1	1
	labrakurssi	2	2	2
Fysiikka	kertaus	1	1	1
	labrakurssi	2	3	2
Biologia	kertaus	1	1	1
	BI08		1	1
	BI09		1	1
Maantiede	kertaus	1	1	1
Matematiikka	MAA kert.	2	2	2
	MAB kert.	2	2	2
Oppiaine	Kurssi	2022-23	2023-24	2024-25
Reaali				
Historia	HI7 kert.	1	1	1
	HI8 Idän j.	1	1	1
	HI9 Sotien j.	2	2	2
	HI10 Fasist.	0	2	0
	HI11 keksij.	1	0	1
	HI13	1	0	1

Yhteiskunta ao.	YH05 kert.	1	1	1
	YH06 akt.kans.	1	1	1
	YH07 talous.	1	1	1
	YH08 laki	1	1	1
	YH09 polit.	1	1	1
Terveystie to	TE04 kert.	1	1	1
Psykologia	PS06 uskalla elää	1	1	1
	PS07 ihmis.	1	1	1
	PS08 tutkimus			1
	PS09 kert.	1(?)	1(?)	1
Uskonto	UE07 kert.	0	0	0

ehdotus uudeksi maantieteen kurssiksi

“Ehdottaisin uutena koulukohtaista GE6 Suomen maantiede opintojaksoa, jossa syvennyttäisi Suomen luonnon- ja ihmismaantieteeseen. Tämä sitten joskus, kun meillä on varaa kehittää opetusta ja oppimista.”

Lempäälän lukion olemassa oleva yhteistyö:

Kuvataide

- Sara Hilden näyttely
- Serlachius-museot

Fysiikan yhteistyö

- FY09 Tampereen yliopisto, Fysiikan laboratoriotyöt 1. kurssista 0,5 luetaan hyväksi

Kemiayhteistyö

- Kiilto Oy laboratoriotyö

Biologian yhteistyö

- BI02-03 ja BI09 Helsingin yliopisto, Hyytiälän metsäasema (metsä- ja ilmakehätieteet)

- BI04 Tampereen yliopisto, Hervannan kampus, Mikroskopointikeskuksessa (elektronimikroskopiaan)
- BI09 Tampereen yliopisto, Lääketieteen ja terveysteknologian tiedekunta, Kaupin kampus, (molekyylibiologian laborointikurssi)
- Suunnitteilla BI09 Tampereen yliopisto, Lääketieteen ja terveysteknologian tiedekunta, (syöpätutkimus)

Historia ja yhteiskuntaoppi

- Verkostot eri toimijoihin (julkinen sektori, kansalaisjärjestöt, tuomioistuimet, valtion virastot, elinkeinoelämä, yliopisto/tutkijat)
- CLIMADEMY: Helsingin yliopiston INAR (ilmakehätutkimus) ilmastonmuutostutkijat + opettajat, <https://climademy.eu/>
- UTOPIA-projekti, Itä-Suomen yliopisto (tulevaisuustutkimus), <https://utopiaproject.fi/en/>
- Ilmastositareiden yhteistyöverkosto

Ehdotuksena eriyttäminen ylöspäin, Minustako tiedehenkilöksi? [REDACTED]:

- looginen päättely (matemaattisen ja filosofisen logiikan perusteet)
- ohjelmoinnin perusteet R-kielellä
- tilastollinen tutkimus (ristiintaulukointi, korrelaatio, varianssianalyysi)
- laadullinen tutkimus (luokittelu, sisällönanalyysi)
- Tehdään pieni Lempäälään liittyvä tutkimus yhteistyössä korkeakoulun kanssa
- Kurssilla hyödynnetään tekoälyä ja R-ohjelmistoa.
- Mahdollisuuksien mukaan tehdään myös yhteistyötä normaalien lukion opintojaksojen puitteissa.

Kuvataiteen ja luonnontieteiden mahdollinen integrointi Lempäälän lukiossa (ideoita):

- eri luonnonilmiöiden tutkiminen taiteen keinoin (esim. valo, väri, liike, kasvu)
- tieteellisen ymmärryksen syventäminen taiteentekemisen avulla
- syvempi ymmärrys molemmista aiheista
- taiteen ja tieteen historia yhteydessä toisiinsa – yleissivistys
- taideteosten analysointi tieteen/ yhteiskunnan historian kautta
- ympäristönsuojelun teemat taiteen keinoin
- ympäristötaiteen yhteys biologiaan ja maantieteeseen
- tulevaisuuden visiot tieteestä ja teknologiasta – luova ajattelu, visualisointi konkretisointi, leikkimielisyys
- kemialliset reaktiot taiteen eri tekniikoissa (esim. pimiötyöskentely, keramiikan poltto)

- arkkitehtuurin ja yhdyskuntasuunnittelun teemat yhteydessä maantieteeseen
- tieteen visualisointi taiteen eri keinoin (esim. dna-rakenne, geometria)
- luonnonympäristön/ kulttuuriympäristön ja lajiston arvostaminen ja tutkiminen taiteen ja tieteen keinoin

Pirkanmaan lukioiden painotuslinjat

Tampereen lukiot, joissa on painotus, mutta ei valtakunnallista erityistehtävän statusta:

Kalevan lukio, musiikki

- paikkoja 180+30
- 30-40op musiikin kursseja
- kursseja on n. 30
- musiikkidiplomin suorittaminen

Sammon keskuslukio, skeitti+viestintä

- paikkoja 185+10+25(+70)
- skeittilinjalla vähintään 16op
- viestintälinjalla vähintään 16op
- media- tai teatteridiplomi
- puolipitkä viestintälinja yleislinjan opiskelijoille (väh. 8op)

Rellu, yhteiskuntatiede

- paikkoja 125+30(+45)
- täytyy suorittaa 32op (korkeakouluopintoja väh. 5op)
- useimmat tekevät yli 150op
- kuuluu viikon mittainen työharjoittelu
- kursseja: kaksi kieltä englannin ohella, yhteiskuntaoppi, historia, psykologia, äidinkieli
- [Yhteiskuntatiedelinjan opinnot \[Tampereen kaupunki - Tampereen lyseon lukio - Opinto-opas\]](#)

Teknillinen lukio, matematiikka ja tekniikka

- paikkoja 105+45
- haussa painotetaan matematiikan ja äidinkielen arvosanoja (x2)
- lähes 30 pitkän matematiikan kurssia (ei kuitenkaan tarvitse opiskella pitkää matematiikkaa, voi painottaa tekniikkaa)
- matematiikka: syvemmälle menevää, sovellettua matematiikkaa, kerhoja

- tekniikka: robotiikka, elektroniikka, automaatiojärjestelmät
- teknologia: biotekniikka, materiaalitekniikka, musiikkiteknologia
- cad-piirtäminen, 3D-mallintaminen ja -havainnollistaminen
- näyttöreititopinnot Tampereen yliopistoon tieto- ja viestintätekniikassa ja matematiikassa (MOOC)

Norssi, talous- ja elinkeinoelämä+sirkuslinja

- paikat 45+30+10

talous- ja elinkeinoelämä:

- opinnoista liite lukion päättötodistukseen (jos suorittaa väh. 10 linjan opintojaksoa)
- YH:n koulukohtaisia kursseja (14kpl)
- business-kursseja (13kpl)
- korkeakouluopintoja (*Teollisuustalouden perusteet (TTA-11011), Johdatus oikeusjärjestykseen perusteet (KATYVP11), Johdatus hallintotieteeseen (HALHAP01), Johdatus taloushallintoon (LITO1) Etiikka ja yhteiskuntafilosofia (FILP04), Business Ethics (KATVAA11, aineopinnot) Johdatus yrittäjyyteen 5 op (TAMK02), Yrittäjyys ja innovaatio-osaaminen väh. 20 op*)

sirkuslinja:

- sirkustaiteen opintojaksoja 16op+ilmaisutaitoa+omavalintaisesti:
YH:ta+kansainvälisyyttä+korkeakouluopintoja
- saa erillisen todistuksen, jos suorittaa vähintään 10 sirkustaiteen linjan opintojaksoa (20op)

Seutukunnan lukiot, joissa on painotus, mutta ei valtakunnallista erityistehtävän statusta:

Akaan lukio =20+kotitalous 6, liikunta 12, musiikki 7, kuvataide 7, LUMA 7

Ikaalisten lukio (Sasky) =40+arkkitehtuuriin valmentava linja 12

Kangasalan lukio =115+musiikkilinja 20

Oriveden lukio =70+kirjoittajalinja 15, lentopallo- ja urheilulinja 20

Pälkäneen lukio =35+koripallolinja 10

Ruoveden lukio (Sasky) =16+eläinlääketiedelinja 18, ratsastuslinja 16

Valkeakosken Tietotien lukio =120+Tietotie Business Class 20

Vammalan lukio =120+lentopallo- ja urheilulinja 25

Virtain lukio =34+ympäristö, tekniikka ja lääketiedelinja 15, kielet- ja kansainvälisyyslinja 15

Ylöjärven lukio =125+yrittäjäyyslinja 40

Ei erityislinjaa:

F.E. Sillanpään lukio (50 paikka)

Nokian lukio (170 paikkaa)

Parkanon lukio (50 paikkaa)

Pirkkalan yhteislukio (85 paikkaa)

Painotuslinjan vaikutus lukion hakijamääriin, Valkeakosken lukio.

Bisneslinjan tarkoitus on ollut saada lisää ulkopaikkakuntalaisia opiskelijoita. Kokemukset:

- n. ½ paikallisia opiskelijoita ja n. ½ ulkopaikkakuntalaisia (yleislinjan opiskelijoista vain alle viidennes on ulkopaikkakunnilta)
- painotuslinja on kasvattanut vetovoimaa ulkopaikkakuntalaisten silmissä

Painotuslinjaa muodostettaessa huomioitavaa (■■■■■■ Valkeakosken lukio):

- perustettaessa on varauduttava siihen, ettei linjan houkuttelevuus aukea heti
- linjan suosion kasvattamiseen tarvitaan kärsivällisyyttä
- linjan on hyvä erottua tarpeeksi yleislinjasta, jotta linjan opiskelijat kokevat olevansa "erityisiä"
- linjan suunnitteluun kannattaa käyttää paljon aikaa ja luoda paljon uusia opintojaksoja linjan opiskelijoille

2. Oppiaineiden/aineryhmien valmiudet opetuksen painotukseen on myös hyvä heti alkuun kartoittaa. Keväällä tehtyjen selvitysten perusteella kuvataide- ja luonnon-/ympäristötieteiden painotus sai eniten kannatusta mahdollisista painotuslinjoista. Selvitys olisiko hyvä tehdä näiden painotusten näkökulmasta ja selvittää, kuinka eri oppiaineissa pystyisi toteuttamaan ja kehittämään opetusta näitä erityislinjapainotuksia ajatellen. Miten se onnistuu nykyisillä kursseilla, millaisia uusia kursseja olisi mahdollista oppiaineen puolesta toteuttaa?

Millainen painotuslinjan/-linjojen mahdolliset tulevat resurssit olisivat?

Tarvitseeko painotuksen olla kovin massiivinen vai voiko se toteutua kevyemminkin?

Miten taito- ja taideaineiden yo-kirjoitus vaikuttaa kuvataiteen painotukseen? (alkaako 2027? Kirjoittaa 2029?)

3. Opetuksen painotuksen vaikutuksia opiskelijaksi hakeutumiseen (niin painotuslinjalle kuin yleislinjalle) on myös tärkeää selvittää. Millaisia erilaisia vaikutuksia erityislinjojen perustaminen toisi peruskoulun päättävälle opiskelijoille niin Lempäälässä kuin laajemminkin alueella?